

selv om man kan paavise, at der i en enkelt Konvention eller Henstilling bliver indsat visse Undtagelser, er det alligevel det, der ligger bagved, at 8 Timers Arbejdsdagen skal obligatorisk gennemføres overalt, hvor det endnu ikke er sket. Efter min Mening er 8 Timers Arbejdsdagen f. Eks. i sundhedsfarlige Virksomheder maaske for lang en Arbejdsdag, og det skal ogsaa indrømmes, at f. Eks. ved ensidigt mekanisk Arbejde er 8 Timers dagligt Arbejde maaske mere end tilstrækkeligt. Men paa den anden Side er der mange Virksomheder, hvor en 8 Timers Arbejdsdag er fuldstændig urimelig og saglig uforvarselig. Derfor kommer man nødvendigvis til det Resultat, at 8 Timers Arbejdsdagen har sin Berettigelse, men den har ogsaa sin stærke Begrænsning, og den bestaar i, at den absolut ikke maa gennemføres som Princip, for den duer ikke som Princip. Nu forekommer det i alt Fald mig, at naar dette Spørgsmaal bringes paa Bane, hvad enten det er udenfor eller indenfor dette høje Ting, diskuterer man det under en forkert Forudsætning. Man diskuterer det under den Forudsætning, at dette Spørgsmaal kun har Interesse for Arbejdsgiverne og Arbejderne. Men det er efter min Mening ganske forkert. Der er nemlig en tredje Part, og det er endogsaa den største, der er lige saa interesseret i, hvordan dette Spørgsmaal løses, som netop disse to stridende Parter. Jeg tror, det i saa Henseende i nogen Grad vil være lærerigt at se en Udtalelse, der blev fremsat i 1919, da man i London holdt den store Arbejderkonference, hvor Repræsentanter for den engelske Storindustri mødtes med 800 Repræsentanter for engelske Arbejdere. Der diskuteredes netop Spørgsmaalet om Arbejdstiden og Spørgsmaalet om Arbejdernes Forhold til Bedrifterne og Spørgsmaalet om Voldgift i Arbejdsstridigheder, og det er ganske naturligt, at Interesserne stod stærkt imod hinanden. Men der var der en Mand, J. H. Thomas, Sekretær for Jernbanemændenes Landsforening, der udtalte nogle Ord, som jeg synes maa have Interesse ogsaa for vort Samfund. Han udtalte ordret følgende, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa citere: „Lad Arbejdsgiverne og Arbejderne ordne deres Konflikter, hvis de kan, men lad dem aldrig glemme, at hvor store deres Interesser end er, saa har Staten en større Interesse end nogen af dem.“ Det tror jeg er rigtigt, og det tror jeg ogsaa, at Arbejdsgivere og Arbejdere herhjemme har godt af at mindes, ogsaa naar man staar overfor Spørgsmaalet om 8 Timers Ar-

bejdsdagen. Selv om de hver for sig har store og berettigede Interesser, mener jeg alligevel, man har Lov til at slaa fast, at Samfundet har en Interesse, der er større end deres, og derfor mener jeg, at Spørgsmaalet om 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse skal i nogen Grad ses under Hensyn til Samfundet, og jeg mener, at hvis man gør det, maa man komme til det Resultat, jeg nævnte før, at Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen har sin Berettigelse under visse Forhold, men ogsaa sin stærke Begrænsning.

Naar vi nu her staar overfor de to Henstillinger, om Rigsdagen skal opfordre Regeringen til at fremsætte Forslag om Arbejdstiden i Sejlads i indre Farvande, og om den skal opfordre den til at fremsætte Lovforslag om Arbejdstiden ved Fiskeriet, synes jeg, at det er rigtigt, at Sagerne i Forvejen er forelagt sagkyndige Kommissioner, og det har jo stor Interesse at se de Resultater, som disse Udvalg eller Kommissioner er kommet til. Det er glædeligt, at det Udvalg, der har overvejet Arbejdstiden ved Fiskeriet, enstemmigt er kommet til det Resultat, at det vilde være ganske ødelæggende for Fiskeriet, hvis man ved Lov fastsatte en bestemt Arbejdstid. Vi er alle klare over, at Fiskeriet mere end noget andet Erhverv er afhængigt af Vind og Vejr. Det er to Faktorer, vi ikke kommer udenom. Hvis nu Lovgivningsmagten vilde indsætte en ny Faktor, som Fiskeriet ogsaa maatte tage Hensyn til, vilde det blive endnu daarligere for Fiskerne at drive deres Erhverv med Mulighed for et godt Udbytte. Endvidere er jo Forholdet det, i alt Fald ved vort Fiskeri, at de fleste af Arbejderne personlig er økonomisk interesserede i selve Udbyttet, ikke alene fordi de har Part i Fartøjet, men fordi de lønnes med Part i Udbyttet. Der vil derfor i saa Henseende efter min Opfattelse aldeles ingen Grund være til at opfordre Regeringen til at fremsætte et saadant Lovforslag. Jeg kan anbefale, at vi i saa Henseende følger Udvalgets enstemmige Indstilling.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal: om at bestemme Arbejdstiden i Sejlads i indre Farvande, er Forholdet i Udvalget jo et noget andet, idet der er et Mindretal paa 3 Medlemmer, som nok finder, at der kunde indføres visse Lovbestemmelser om Arbejdstiden, medens et Flertal paa 7 Medlemmer fraraader en saadan Lovgivning. Jeg tror, det samme gælder her som med Hensyn til Fiskeriet, at vi staar overfor saa ganske særegne Forhold for vort Lands Vedkommende, at det vilde være i høj Grad ødelæg-